

De Groene Veterinair

Caring movement congres 19.10.24

Wie zijn wij?

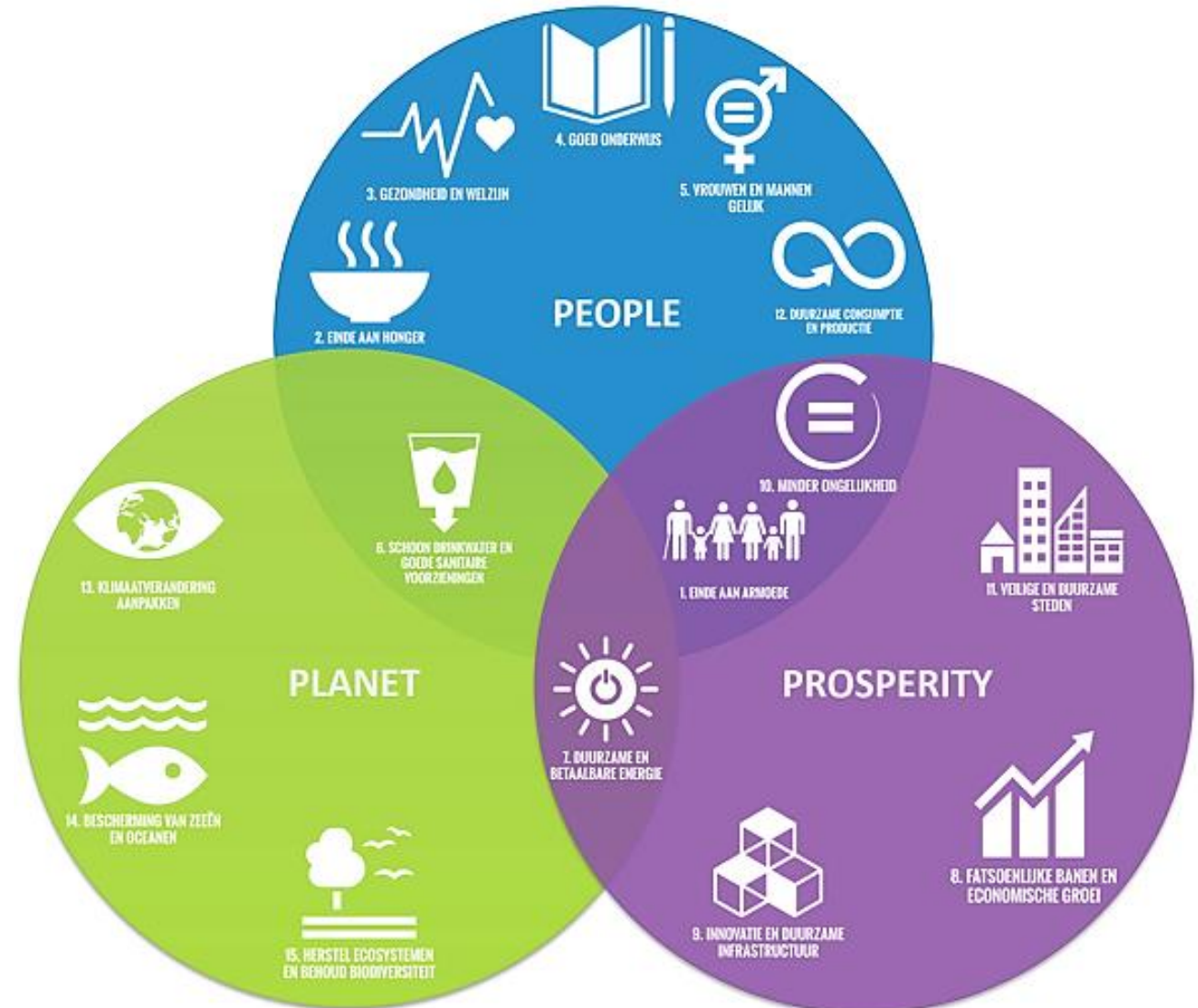

Merel Rooijmans,
werkgroep medicatie
Groene Veterinair en
Veterinary adviser QHSE
bij IVC Evidensia

Thomas Ploegers,
werkgroep meten is
weten en communicatie
Groene Veterinair,
startend dierenarts GD

De Groene Veterinair

De Groene Veterinair is een informatieplatform om duurzaamheid in de DAP te bevorderen in de breedste zin van het woord

Ontstaan van de Groene Veterinair

Sep '21
Idee van Hans
Nieuwendijk

Aug '22
Oprichting Stichting de
Groene Veterinair

Feb '23
Website live
Verschillende
werkgroepen actief

Mei '24
Lancering
Duurzaamheidsscan

Visie van de Groene Veterinair

In 2027 is het voor geen enkele dierenartsenpraktijk meer onduidelijk wat duurzaamheid voor de eigen praktijk betekent en hoe die duurzaamheid bereikt kan worden.

Waarom aan de slag met duurzaamheid?

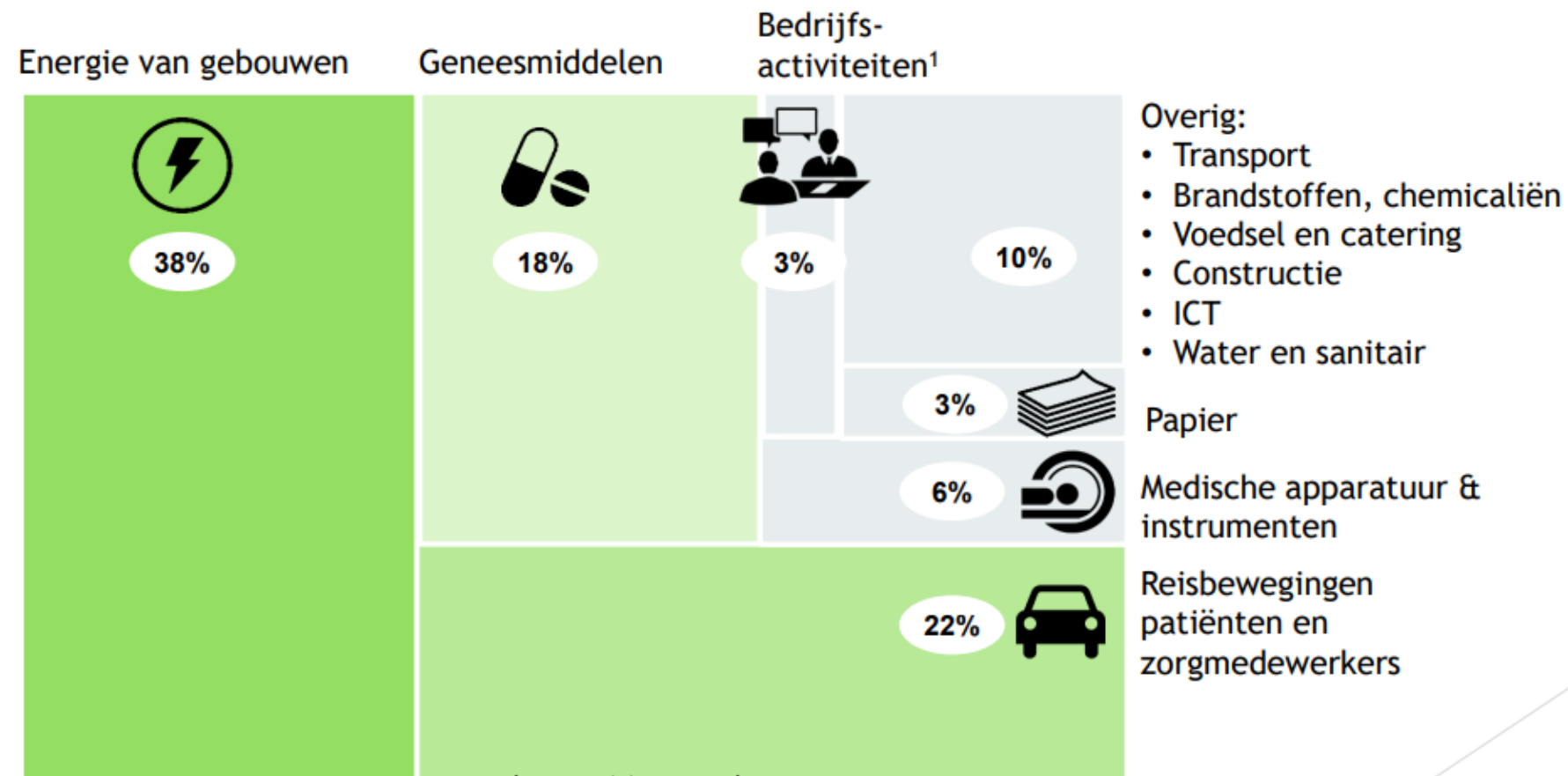
- Intrinsieke motivatie
- Marketingstrategie klant/personeel
- Motivatie vanuit doelstelling overheid: NL circulair en klimaatneutraal in 2050

Voetafdruk in de zorg

Aandeel in totale CO₂-voetafdruk gezondheidszorg

[Percentage; 100%=11 Mton CO₂]

Zorg: 7% CO₂ in NL
1-8% wereldwijd

- Overig:
- Transport
  - Brandstoffen, chemicaliën
  - Voedsel en catering
  - Constructie
  - ICT
  - Water en sanitair

Papier

Medische apparatuur & instrumenten

Reisbewegingen patiënten en zorgmedewerkers

Nulmeting Carbon footprint

- 53 % Inkoop
- 16 % Gebouwen
- 12 % Transport patiënten
- 11 % Transport personeel
- 2 % Uitstoot narcosedamp
- 6 % Rest

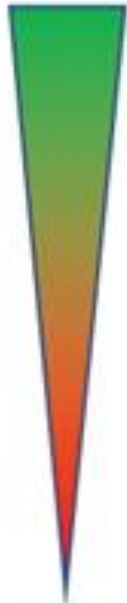
Bron; Een van de veterinaire ketens (buitenlands onderzoek)

Waar te starten?

Niveaus van circulariteit (10 R's)

Meest duurzaam

Minst duurzaam

Refuse	weigeren/voorkomen gebruik
Reduce	gebruik minder grondstoffen
Redesign	herontwerp met oog op circulariteit
Re-use	product hergebruik (2e hands)
Repair	onderhoud en reparatie
Refurbish	product opknappen
Remanufacture	nieuw product van 2e hands
Re-purpose	hergebruik product maar anders
Recycle	verwerking en hergebruik materialen
Recover	energie terugwinning

Bron; <https://www.ing.nl/zakelijk/sector/industry/trend-industry-circulaire-maakindustrie>

Praktische tools van de groene veterinaire

- Afvalwijzer
- Reductie isofluraan
- Handvaten antiparasitica
- Duurzaamheidsscan
- ....?.....

ALWIJZER

www.degroeneveterinair.nl

ier, makkelijk scheurbaar is, schoon en droog

Afvalwijzer

Ontwormen kleine herkauwers

Parasietenadvies op maat voor de hond

Veterinaire Duurzaamheidsscan

Werkgroep Afval

Verminderen gebruik

- Celstofmatje versus reusabel matje of handdoek
- Gebruik isofluraan

Recyclen

- Correcte scheiding dmv afvalwijzer
- Kansen in de markt?

Geen/verminderden schade bij afvoer

- Medicatie/kleuringen niet door de gootsteen
- Papier container aanstampen

AFVALWIJZER

www.degroeneveterinair.nl

Alles dat voelt als papier, makkelijk scheurbaar is, schoon en droog, zonder plasticlaag

PAPIER

Papieren deel verpakkingen disposables
Papieren deel geautoclaveerde sets
Papierverbruik van de balie
Versterkenvelop

Papier en karton

Gebruikte natte torkrol/keukenpapier
Ordniers
Bubbeljesenvelop
Vieze pizzadoos

Plastic moet indrukbaar zijn en geen lijmen of coatings erop

PLASTIC

Zacht plastic van verpakking disposables
Plastic van geautoclaveerde sets
Lege drankpakken

Plastic en drankverpakkingen

Plastic spuiten / plastic naaldendoppen
Lege infuuszakken (= restafval)
Achterzijde van stickers (zit lijm op)
Weggeperhandhoeden (= restafval)
Piepschuimvulmiddel of -verpakkingen
Hard plastic

Afval dat in aanraking is geweest met medicatie of (mogelijk) infectieuze dieren

ZIEKENHUIS

Bloedingverband en omwringel
Gebruikte spuitpipetten voor afname bloed/urine
Scherp afval en voorwerpgevoel (overpomp en naaldcontacten)
Fleesjes en spuiten met restanten vaccinogelaten
Verbruiksmaterialen bloed-, urine en feces-onderzoek, incl. monsters als ur-kult en glandozipjes
Sodalinne korrels (overpomp in plastic zak)

Specifiek ziekenhuisafval

Spuiten gebruikt voor infuus zonder contact bloed/urine (= restafval)
"Schoon" OK doeken zonder bloed of urine (= restafval)
Verbruiksmateriaal dat in contact is geweest met lichaamsvloeistoffen van niet-infectieuze dieren (= restafval)

Groente-, fruit- en tuinafval

GFT

Theezakjes, koffiepakkjes
Koffie (los / filter)
Etenwaren

Groente-, fruit- en tuinafval

Koffiecaps (= restafval)
Kattenbakgrit (= restafval)

Niet-infectieus afval van verbruiksmaterialen

REST

"Schoon" verbandmateriaal
Gebruikte tork/keuken
Kattenbakgrit
Caféof melkzuurdrankjes (zonder bloed/urine)
OK mouwen en mondkeppen
Restanten voor uit optname
Weggeperhandhoeden

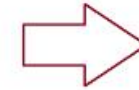
Alles wat op andere wijze gescheiden kan worden volgens deze afvalwijzer

Isofluraan

- = Sterk broeikas gas, tast ozonlaag aan;
- Sevofluraan is minder slecht maar vereist investering in andere verdamper

Verbruik isofluraan **vermindere**n

- [Alternatieven](#)
- [Verstandig met gasflow omgaan](#)
- [Welk toedieningssysteem \(rebreathing versus non-rebreathing\)](#)
- [Opvangen en hergebruik?](#)

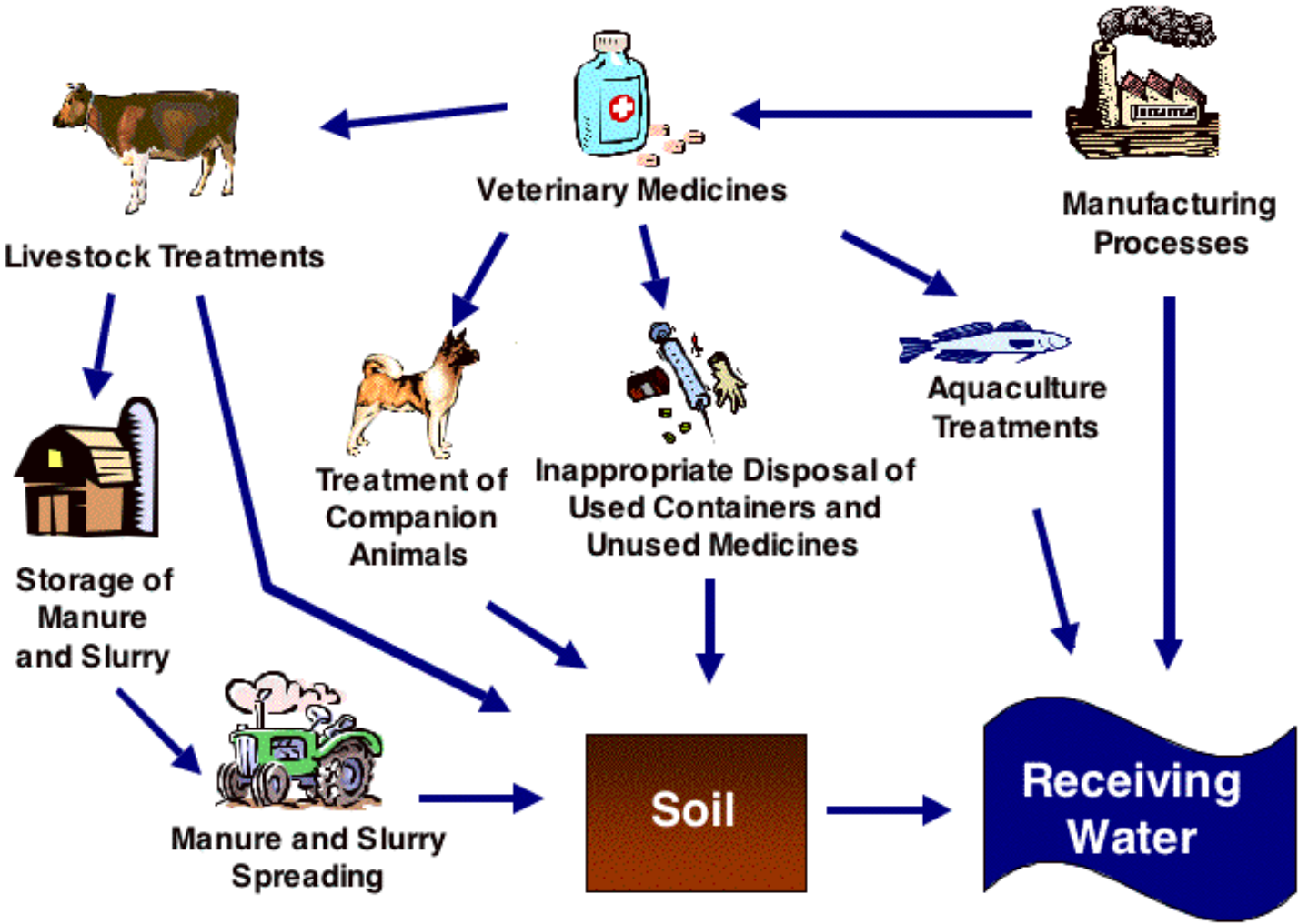

Werkgroep medicatie

- Diversiteit werkgroep (LBH, Paard, GD en farmacie)
- Wat is de impact van verschillende medicatie?
  - CO2 impact
  - Impact biodiversiteit
- Verantwoord gebruik?
  - Therapietrouw > bijsluiters + extra adviezen aan eigenaar
  - Veiligheid mens
- Verbruik
  - Duurzaam voorschrijven
  - Terugname medicatie voor hergebruik?

Impact medicijnen?

Parasietenhandvaten van de Groene veterinaire

- Weinig bekend over de milieu impact van veel middelen.
- Ivermectine blijft lang aanwezig en heeft veel impact op de biodiversiteit
- Bestrijding parasieten noodzakelijk, maar geen 'standaard' advies.
- Focus op bewustwording, preventie en vermindering gebruik
  - Ontlastingsonderzoek
  - Ontlasting/ mest opruimen
  - Losse haren niet in de natuur

Handvat ontworming paard

Vermindering impact op milieu door:

- Wormbesmetting op de wei te verminderen
- Gericht te ontwormen; gebruik het juiste middel in de juiste dosering op het juiste moment (onderzoek!)
- Als je toch moet ontwormen:
  - Paard 4 dagen op stal in paddock óf 1 klein perceel opofferen
  - Voer deze mest apart af óf composteren (na 24dgn ivermectine afgebroken in compost)
  - Vermijd doramectine en ivermectine waar mogelijk (meest toxisch)

*SPs (Synthetic Pyrethroids) include *Deltamethrin, Permethrin, Cypermethrin & Alphacypermethrin*

**IGRs (Insect Growth Regulators) include *Dicyclanil, Cyromazine*

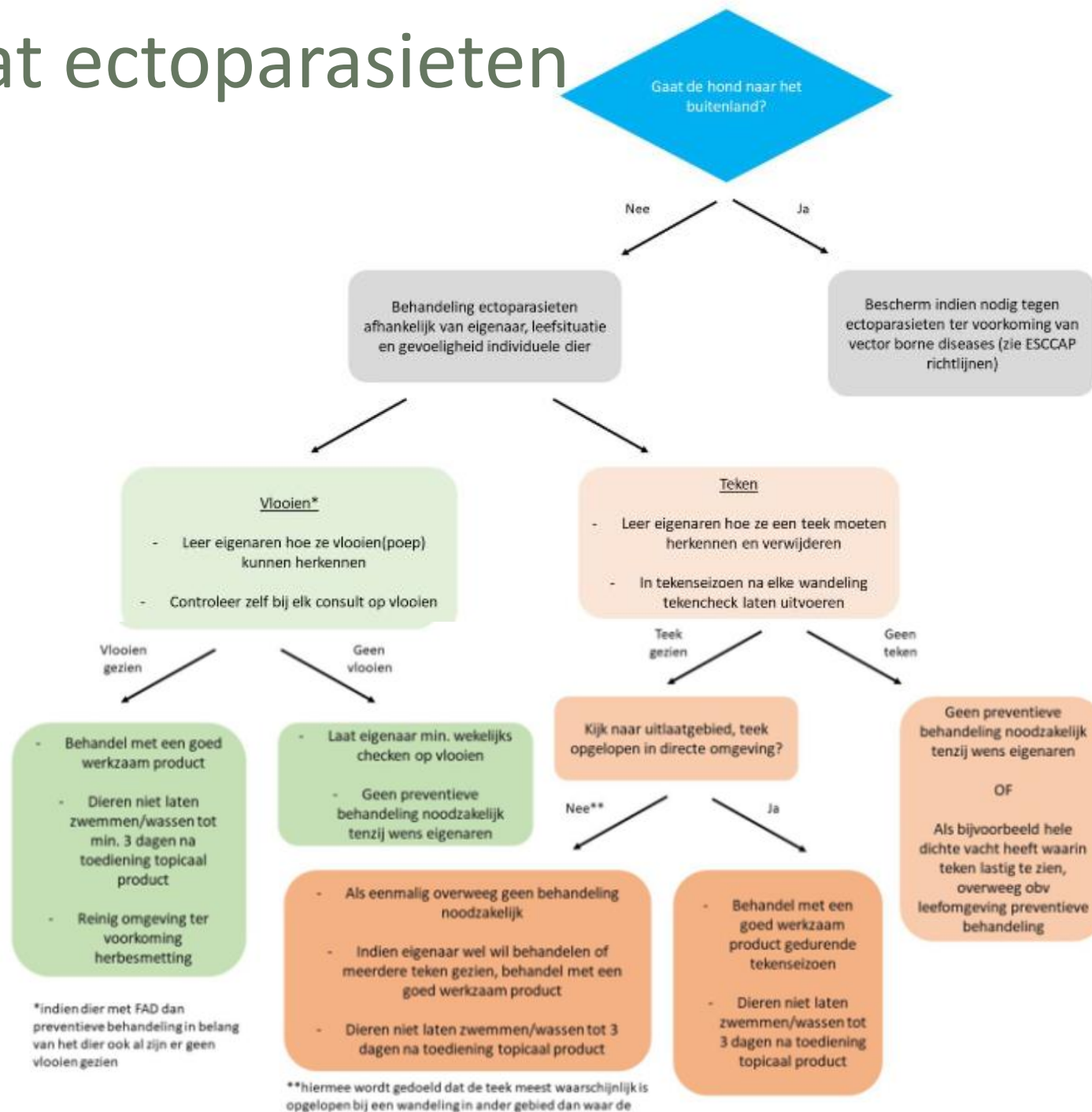

Handvat endoparasieten hond

Leefsituatie	Aanbeveling
A Hond komt buiten, komt in contact met andere honden. Eet GEEN rauw vlees en slakken	4x per jaar ontlastingsonderzoek. Bij een gezonde, volwassen hond tussen de twee en zeven jaar kan overwogen worden bij een herhaaldelijk negatieve uitslag de frequentie van het onderzoek te verlagen naar 2x per jaar wanneer zij niet in huis leven met kinderen, zwangeren of mensen met een verminderde weerstand. CAVE: Bij gebruik corticosteroiden kans op spoelworminfectie (<i>Toxocara spp.</i>) groter
B Hond komt buiten, komt in contact met andere honden. Eet rauw vlees en/of slakken	Groter risico op zowel spoel- als lintworm. Advies blijvend 4x per jaar ontlastingsonderzoek inclusief snaptest op <i>Angiostrongylus vasorum</i> .
C Hond komt buiten, komt in contact met andere honden. Woont in vossenlintwormgebied	Maandelijks behandelen tegen lintwormen. Aangezien spoelwormen ook meteen worden meegenomen is structureel ontlastingsonderzoek hierdoor niet nodig bij de gezonde hond.
D Pups en lacterende teven	Elke 2 weken ontwormen tot 2 weken na het spenen, daarna maandelijks tot 6 maanden. Ontworm de lacterende teef met de pups mee. Op 9 maanden leeftijd eerste keer ontlastingsonderzoek.

Bron; [De Groene Veterinair](#)

Handvat ectoparasieten hond

Bron; [De Groene Veterinair](#)

Veterinaire duurzaamheidsscan

- Betrokkenen
- Doelen
- Verloop
- Inhoud
- Hoe werkt het
- Toekomst

Betrokken bij de duurzaamheidsscan

- KNMvD
- De Groene Veterinair
- Aeres Hogeschool Dronten

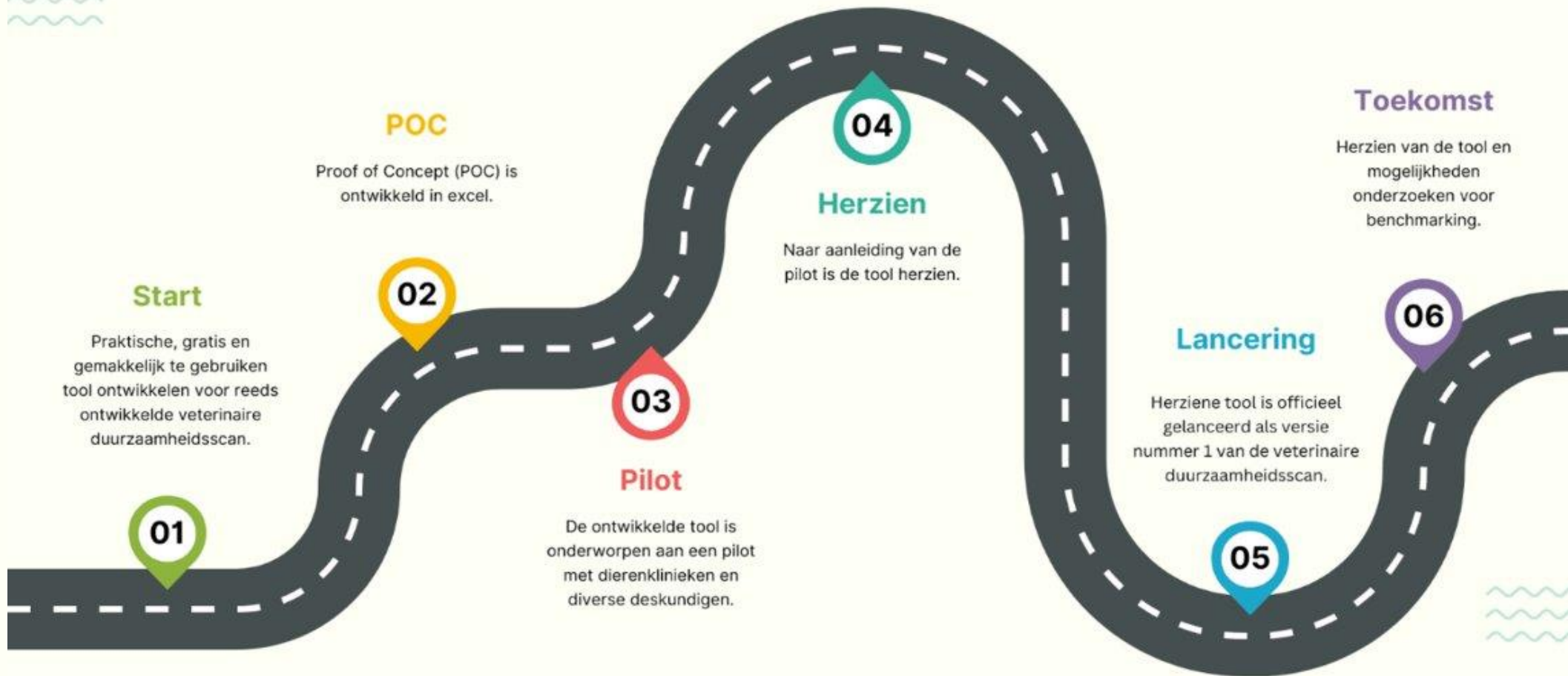

Doelen van de duurzaamheidsscan

- Bewustwording creëren
- Inzicht geven in gebruik van energie
- Aanzetten tot actie

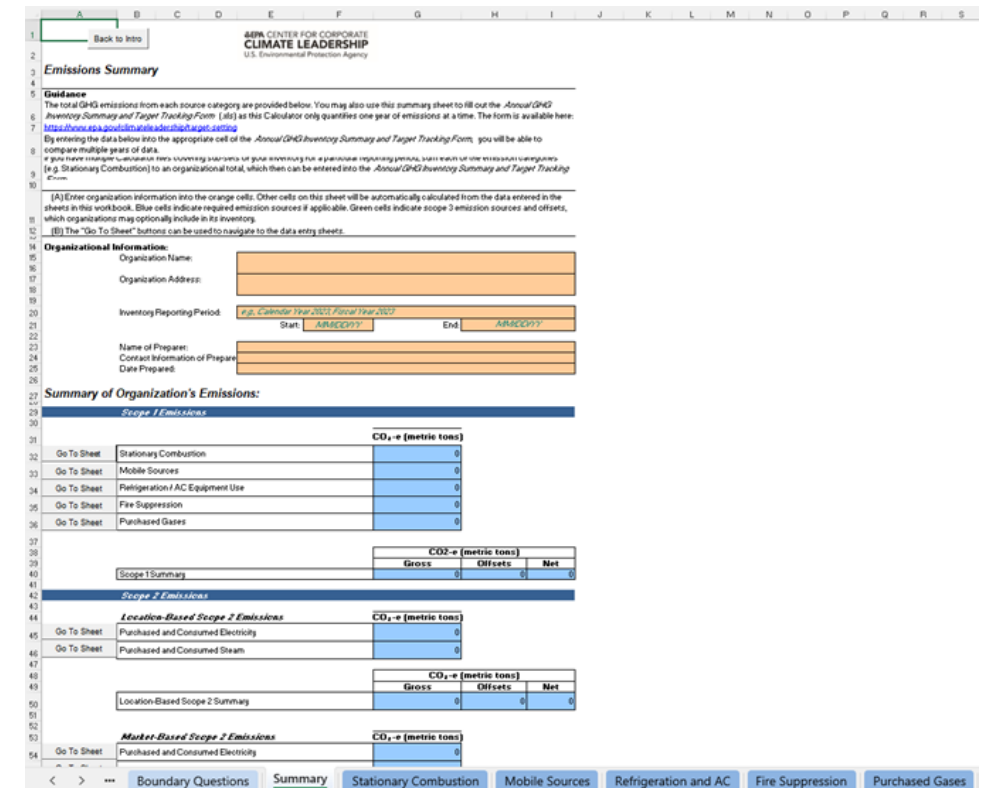

Ontwikkeling veterinaire duurzaamheidsscan

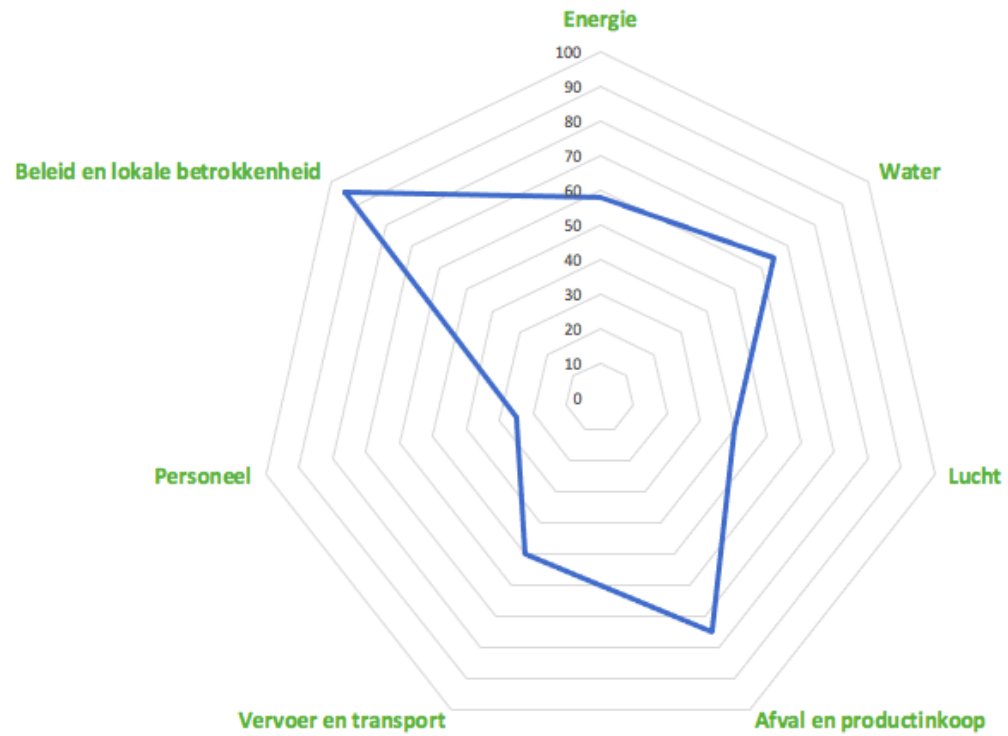
Inspiratie duurzaamheidsscan

- CO2 reductie tool (Stimular)
- Simplified GHG Emissions Calculator by U.S. EPA (Environmental protection agency)

Inhoud duurzaamheidsscan

7 pijlers

Praktijkprofiel

C02
rekeningtool

Demonstratie veterinaire duurzaamheidsscan

2024-05-23 10:30 UTC

Recorded by

Ploegers, T. (Thomas)

Organized by

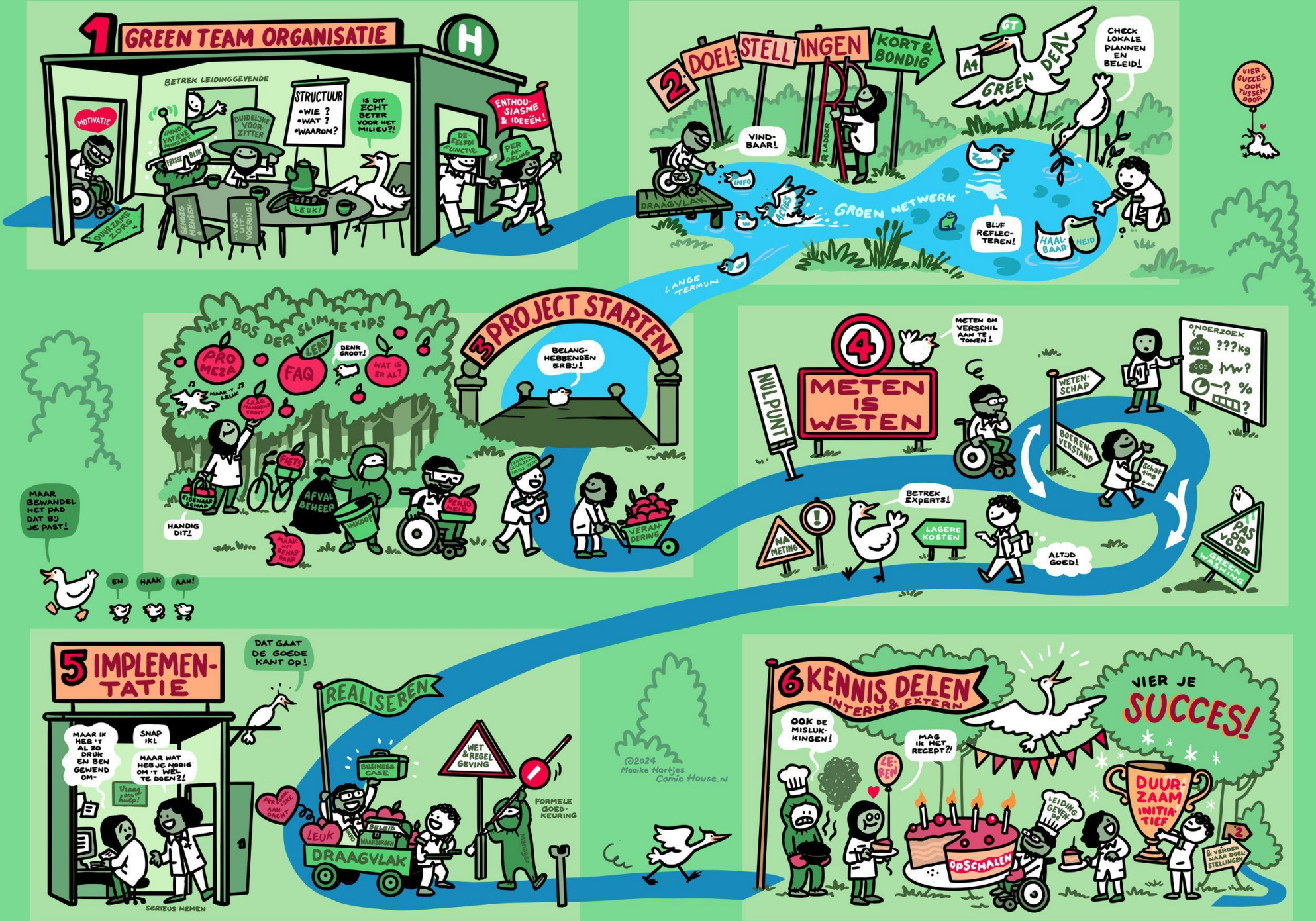
Ploegers, T. (Thomas)

Toekomst duurzaamheidsscan

- Benchmarken
- Implementatie pijler dierenwelzijn
- Inzichten en tools delen buiten de grenzen

Aan de slag in de praktijk!

Care to join?

Enthousiast geworden?

Sluit je aan bij de groene veterinaire!

Mee helpen?

Vul de enquête in en laat weten hoe jij medicatie afvoert.

